

Seite, eines politisierenden Pfaffen aber von allen Seiten.“ — Kerem slišal isti dan še zanimivega, pride prihod. Nazadnje še nekaj novic. Na veselici pri Kufu bila je navzoča tudi Dunajčanka A. P. Seveda trda Nemka. Vendar je rekla, dasi ni nič razumela, videlo se pa je da še Brenčič slovensko ne zna govoriti, kaj šele nemško. — Govori se, da je dr. Ploj imenovan članom gospodarske zbornice. Potem pa gosp. Brenčič in Korošec, ki klobuk pod pazduho, sicer z vajnih obljub ne bo niti dr. . . . kaj šele maslo.

Štajercijanec.

Iz Krotovca pri Ptuj. Tukaj se je Franc Brenčič po ožji volitvi prav lepo zahvaljeval milicem iz Kicarja, da so klerikalno volili, namreč Miška iz, Spuhlja; zategadelj ostanejo Kicarji zopet v „sirotenubergu“. Ako bi napredno volili, bi dobili glavno cesto v Kicar, katere je zelo potrebno spremeniti, bi se tedaj Kicar iz „sirotenuberga“ v „Stadt-Wien“ po slovensko ljubovski Dunaj prelevil . . .

Iz Ragoznice pri Ptuj. Pri nas je bil nek naprednjak svoj čas prisiljen klerikalno voliti. Sedaj ko se je otepel „posojilnice“ ter pobasal svoj delež, ima tudi svoj vodnjak, da mu ni treba kalne vode piti. So mu nakrat odpale klerikalne verige in se piše M. Hočevnar in dva ljuba na vs križ. Se mu je žalost v veselje spremenila in bode znanprej vsakega odjemalca lahko z večjim veseljem in uljudno s svojim ljudskim delom postregel.

391

V letovišču

nam kaj dobro služijo priljubljene in praktične

MAGGI kocke à 5 h

(gotova goveja juha).

Samo prave z imenom **MAGGI** in varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso **MAGGI**jeve!

V škatlah po 50 kock K 2.50
V škatlah po 100 kock K 5.—

Proti klerikalizmu!

Celovška vrta „Bauern-Zeitung“ objavila je v zadnji številki zanimivi članek, ki je podoben tudi za naše spodnještajerske razmere. Članek se v glavnih potezih tako-le glasi:

„V prvi vrsti bi opozarjal na organizacijo nasprotnikov. Občudovali bi jo, ako bi ne vedeli, da imajo stanovske agitatorje, ki niso niti en dan od svojega dela proč in ki nadzorujejo ljudi ter vplivajo nanje brez prenehanja. Tako delo je potrebno, ako se hoče posestno stanje ne samo pridobiti, marveč tudi za trajno obdržati. Lahko se sicer reče, da dobra stvar sama za-se vpliva; to se pa zgodi šele tedaj, ako je človek v dobrem že prepričan in ako ni s črtanjem in v družbi s svojimi nazori na drugo mnenje dresiran. Blaga naloga izobraženec je, da privzgojijo prebivalstvu zmožnost kritike, da se ne veruje več vsakemu sleparju in pripovedovalcu bajk, da pričnejo ljudi sami soditi in odgovarjati. Kritika je tudi tedaj dobra, kadar se jo izvršuje, ker priporoča poboljšanje in ker nismo nepoboljšljivi, kar tudi o svojih nasprotnikih ne moremo vedno trditi, ker njihov strankine dogme tega ne dovolijo.

Krepkejša organizacija je torej prvi pogoj za boljši razvitek, po katerem hrepenimo v blagor vseh stanov našega prebivalstva.

Ali tukaj se gré še za več. Vsak Korošec ima lepo svojo domovino iz celega srca rad in bi rad imel, da se jótudi zunaj vedno spoštuje. Naravnost trdil bi, da je koroška dežela v naši

črni Avstriji kakor svitla zvezda, ki nam obljublja boljše bodočnost.

Od kje to pride? Mislim da od nepremagljive svobodomiselnosti naših mož. Mi smo verski, ali klerikalni nismo. Plavo nebo, ki visi nad našimi gorami in krasnimi jezeri, si ne pustimo s kutami zakriti. Naše srce nam kaže veliko razliko med vero in zlorabo vere. Duhovnik spada k oltarju, ne pa na politični shod. Naše ljudstvo ne mara politikujoče duhovščine! In tako bode tudi znanprej ostalo.

Jako napačno pa bi bilo, ako bi v svojem veselju pozabili, da črni sovražnik vedno deluje. V vsakem posameznem farovžu ima svojo agitacijsko pisarno in vsak duhovnik mora dostikrat na zapoved od zgoraj namesto svitlobi temi služiti. Naloga jim je osužnjevanje vesti in prostosti mišljenja v interesu klerikalizma. Žalostno delo to!

Ali mora duhovništvo tako politiko uganjati? Mora! Drugače ga lahko vsaka tercijalka denuncira. Vedno visi nad duhovniško glavo Damoklejev meč odslovljenja. Ta meč zadene ravno tiste duhovnike, ki nočejo klerikalne politike uganjati, kar je jako dobro slučaj župnika Česky v St. Ilju dokazal.

Bila bi pravzaprav naša dolžnost, da pomagamo duhovnikom iz te nečloveške sužnosti. Saj vendar ti moderni sužnji naše otroke vzgojujejo; nemogoče nam je pričakovati, da bi sužnji našo deco v prostem mišljenju vzgajali. Zato pa mora boj proti klerikalizmu z vsemi kriptli pričeti. V vsaki vasi, v vsakem mestu morajo resni napredni možje skupaj stopiti, da se posvetujejo, ne samo o sedanjosti, marveč tudi o bodočnosti, kar bode našim otrokom prostost zagurilo.

Treba je vstvariti protiklerikalno zvezo. Ta bi služila veri, ker bi se borila proti klerikalstvu. Služila bi prostosti, ker vera ne sme biti vezana na politične strankarske nazore. Služiti bi imela kulturi in napredku; kajti šele tedaj, ko bode ljudstvo izpoznalo, da daje vera moč in hrano za boj za obstanek, šele tedaj bode protikrščanski klerikalizem premagan.

Naprednjaki! Kadar stoji sovražnik že na zidovju, treba se je strahopetno udati ali pa junaško do smrti boriti. Pri nas še ni tako daleč! Porabimo čas, borimo se, dokler je dan! Klerikalizem mora biti premagan!“ R.

Podraženje železa potom kartelov.

Poslanec A. Schmied objavil je velezanimive številke o razmerah v avstrijski železni industriji. Ker je ta zadeva velevažna glede splošne draginje, naj omenimo tudi mi glavne podatke.

Vlada je l. 1906 z Nemčijo trgovinsko pogodbo sklenila, v kateri se je glede železa sledeče colnine določilo:

Surovo železo	K 1.50 to je 20%
dalgo železo (Stabeisen)	6.— „ 60 „
pleh	9.— „ 70 „
tregerji	7.— „ 70 „
drat	9.50 „ 70 „
vltite cevi (Gussröhren)	5.75 „ 70 „
kovane „ (Schmiedröhren)	4.35 „ 70 „

Ta izredno visoke varstvene colnine omogočile so naravnost škandalozne dogodke v kartelih, sploh pa uresničenje podkartelov in sindikatov. Na podlagi takih razmer se je moralo n. pr. v Avstriji vltite cevi za K 15 do K 16 za meterski cent plačati, medtem ko košajo take cevi v Nemčiji le 8.20 K. Sicer se je pa te cene med visoko konjukturo na 22 K zvišale, tako da so delave avstrijske železne fabrike s posebnim dobičkom v znesku 150 do 180%. Pa jim še to ni zadostovalo. Zahtevalo so te fabrike poleg tega od občin in mest dodatek za 75 vin. in od industrijev z manjšo potrebo od 1 do 2 K. torej okroglo 200% več, kakor znajajo cene na Nemškem. Proti takemu postopanju seveda tudi znižanje voznine za 30% prav nič ne pomaga.

Znana zadeva s cevmi v Pragi in enketa o zgradbi voznih parnikov so pojasnile naravnost nezaljšane dogodke. Tako n. pr. je doka-

zано, da so avstrijski podjetniki cevi iz kovanega železa iz Avstrije v Švico izvozili, za kar se je moralo na švicarski meji 3 K colnine plačati; potem se je to blago kot „švicarski izdelek“ zopet v Avstrijo peljalo. Zato blago se je moralo na avstrijski meji zopet 13.30 K colnine plačati in se je vendar z dobičkom v Avstriji prodalo. Najbolj zanimivo je, da so te cevi vkljub dvakratni colnini in voznini še vedno cenejše bile nego, cevi, ki jih avstrijski konzument od domačih fabrik naroči. Zanimivo je tudi, da se je n. pr. veliko množino dolgega železa (Stabeisen) na srbsko mejo franko Semlin za 9 K oddalo, medtem ko se je isto železo na Nižjeavstrijskem za 20 K oziroma za 21 K prodajalo. S tem je zopet enkrat dokazano, da se železo za 60% ceneje v Srbijo pošilja, nego se ga v Avstriji prodaja.

Nova submisijiska postava je tudi napravila, da so pravzaprav državni razpisi popolnoma brez vrednosti, ker se inozemska podjetja konkurence udeležiti ne morejo. Avstrijski kartelisti hočejo ravno doseči, da smejo javno odirati, kolikor se jim zljubi.

Vlada pa meče denar proč. To se je zgodilo n. pr. pri neki dobavi koteljskih cevi (začasa ministra Wrbe). Avstrijski kartel oferal je cevi za 833.000 K; neka nemška fabrika jih je hotela dati za 613.000 K franko colnine, torej za 220.000 K ceneje; pri temu bi vlada še na colnini 180.000 K pridobila. Ali vlada se zato ni brigala in je raje z domačo oderuško fabrik barantala; ta ji je potem ceno za 129.150 K znižala. Tako je vrgla vlada čez 90.000 K denarja proč in je poleg tega na colnini 180.000 K izgubila, torej na leto 270.000 K izgube. To kupčijo z domačimi oderuhi pa se je sklenilo za 5 let; gre se torej tukaj za 1.350 K denarja davkoplačevalcev. Seveda se je istotako z drugim takim blagom (mašine, šine, vagoni itd.) delalo. Tu se gré že za stotine milijonov, ki se jih na ta način izmeče in zapravi. Alpska Montan-družba prodaja n. pr. šine v Jaffi (Aziji) za 13.10 K, torej ceneje kakor doma v Donawitzu!!

Pri dolgemu železu (Stabeisen), katerega potrebujejo zlasti tudi mali obrtniki, je stvar še hujska. To železo koštalo je l. 1910 v Nemčiji 12.20 K; na Avstrijskem pa 20.50 K; vagon takega železa košta torej pri nas za 700 K več nego v Nemčiji. Ker so avstrijske fabrike l. 1910 skupaj 30.387 vagonov takega železa izdelale, imele so torej razven navadnega še 22 milijonov posebnega oderuškega dobička. Edino pri dolgemu železu zaslužijo avstrijski tovarnarji na leto 27½ milijonov kron.

Iz tega stališča mora priti nujna zahteva kmetov in obrtnikov, da se vstvari kartelsko postav, ki bode tako odiranje ljudstva preprečila!

Zlate besede.

„Gotovi voditelji pridigujejo, da naj kmetje svojo grudo zapustijo in k industriji gredo. Ali bi se moglo obširneje za fevdalizem in kapitalizem delati, nego da se jima — zemljo pripusti?! Omenjeni ljudje računajo pač s tem, da one moči za obdelovanje svoje zemlje ljudi dobile ne bodejo. Jaz pa mislim, da bodejo po industrijskemu polomu zopet prišli, tisti kmetjski ljudje, ki so enkrat s tako velikim upanjem v fabrike odšli. Ali prejšnji posestniki bodejo potem — hlapci. In ako bi že stari domačini nazaj ne prišli, dobi se čez potok še ljudi, Lahe, Slovane, končno tudi Kitajce, ki se bodejo kot kmetjski delavci na naši zemlji vgnezdili. Na grudo pozabiti! Vedno zopet vprašam: Ali se dobi za prebivalca zemlje večje neumnosti? Peter Rosegger.

Novice.

Naš kmetjski koledar, ki si je tekom let toliko prijateljev pridobil, izšel bode leto s pravem časom. Že danes lahko rečemo, da

bode letošnji „Štajerčevi“ kmetijski koledar še lepši in še bogatejšo opremljen, kakor je bil dosedanja leta. Obsegal bode vse, kar je v kmetijskem koledarju skozi celo leto potrebnega. Poleg tega bodedo pa tudi nato gledali, da objavimo v koledarju zopet celo vrsto lepih povesti, gospodarsko zanimivih in važnih člankov, slik, smešnic itd. Cena bode koledarju bržkone enako nizka kakor doslej. Lansko leto nam je v zadnjem času mnogo koledarja zmanjkalo, ker se ljudje niso v pravem času naročili. Prosimo torej letos zopet svoje zveste prijatelje, naj naš koledar za leto 1912 kolikor mogoče hitro naročijo, da bodedo približno vedeli, kako visoko naklado naj pustimo tiskati. Omenimo, da velja tudi letos določba, da dobi vsako, kdor naroči 10 komadov, en koledar zastonj. Obenem pa opozarjamo tudi tiste, ki mislijo v novem našem koledarju inzerirati, naj pošljejo svoja naročila hitro. Tisti, ki so že oglaševali, vedo prav dobro, kako lepe uspehe se doseže z inzeriranjem v našem koledarju. „Štajerčevi“ kmetijski koledar je ravno najcenejši, najlepši in najboljši koledar!

Solske počitnice so v nekaterih krajih že priče in upati je, da bodejo deci dobro tekale. Veselje je pogledati male a-b-c-strelce, kako divjajo iz šole proti domu, z razgretimi licami, z vriskanjem in živžigom, kakor vrabci v žitju. Res, krasni so časi prve mladosti, ko se nežni in nepokvarjeni duši svet šele odpira, ko je vsak dan korak naprej v izpoznavanju in izobraževanju. Zato pa so ta leta tudi najvažnejša! Poglej sadno drevesce, ki mu nisi dal proti viharju potrebne opore, ki je nisi pravilno vsadil in negoval, kako je slabotno in pohabljen! Tako je tudi z otroci, ki so „žive rože.“ Prva vzgoja je najvažnejša! Otroci, ki čnje doma vedno prepri in vidi pretep, sliši sovražno besede in proklinjanje, ne opazi čednosti in ljubezni, tak otrok mora tudi sam oslabeti in duševno nazadovati. Otroci, ki pozna le očetovo ožrnost in strogost, nikdar pa njegove ljubezni, ne more dober postati. In deca, ki vidi vedno nespametno materino ljubav, deca, katero mati varuje tudi tedaj, kadar je kriva, deca, ki je mati nikdar ne pokaže prave poti, je istotako slabo vzgojena. Ljubezen in strogost hoditi morata roko v roki. Pa kaj bi pridigovali! Pametni starši bodejo svojo dečo tudi pametno vzgojevali; branili jo bodejo slabi družbi in varovali jo pred slabimi vzgledi. Počitnice ne smejo v otroški duši vsega pokvariti, kar je učitelj s težkim trudom v mlado dušo zasejal!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Občinske volitve v Ptuj vršile so se 8., 9. in 10. t. m. Končale so s popolno zmago t. zv. „Ornigove stranke“, proti kateri so se borili združeni Schönerianci, socialisti in prvaški Slovenci obeh strank. Izvoljeni so bili: V III. razredu: Josef Ornig (300 glasov), Johan Stendte (301), Ed. Rasteiger (264), L. Kropf (274), Ign. Rossmann (282), Viktor Kodella (256); kot namestniki pa: Konrad Nikola (260), Anton Masten (263), W. Dengg (271). Nasprotniki dobili so v tem razredu od 71 do 111 glasov in so ostali torej v veliki manjšini. — V II. razredu: Matzun Jakob (24), S. Hutter (26), J. Krawagna (16), J. Schramke (17), Kraker (14), W. Blanke (17); namestniki: A. Muhitsch (16), Leopold Slawitsch (15), Jos. Wressnig (15); nasprotniki kandidati dobili so v tem razredu od 5 do 10 glasov. — V I. razredu so dobili: Dr. Preindl (66), J. Wessely (65), dr. Bauer (64), J. Stehring (64), J. Kersche (62) in dr. pl. Plachki (62); kot

namestniki pa: Poschun (62), dr. pl. Fichtenau (60), J. Gerngross (57). V tem razredu je dosegla nasprotniška lista le en sam glas. Namenili smo se, da o volilnem boju samem ničesar ne pišemo, ker nas mestne zadeve v splošnem ne zanimajo. Le to bodi pribito, da so prvaški voditelji v Ptuj razven par posameznikov z vsemi krpilji delali, da bi Ornigova stranka podlegla. Posebno so se odlikovali vikar Pšunder, krčmar Mahorič, posojilnica, dr. Gregorec, ki je postal zadnje čase prav hud politik in žnidar Vesjak. Pa so vse njih nade po Dravi splavale... Ptujskemu mestu pa iz gospodarskega stališča k tej volitvi prav pristržno čestitamo!

Prvaško gospodarstvo. Ljubljanski „Slovenec“ prinesele je to-le notico: — „Posojilnica v Celju (stara v Narodnem domu) je prodala svojo hišo na oglu Graške in Rotovške ulice. Kupil jo je slovenski trgovec R. Stermecki, ki ima že dalj časa v njej svojo trgovino. V tej hiši je tudi brivnica Kapusa, pisarna dr. Hrašovca ter Zvezna trgovina trdke Goričar in Leskovšek. Nekaj posebnega je moral dovesti do te prodaje! — Torej celo prvaškim listom samim se zdi ta prodaja čudna. „Nekaj posebnega“ mora biti pač na tem. Morda nam narodnjaški listi to „posebnost“ pojasnijo...

Še nekaj! „Slovenec“ v Ljubljani piše dobesedno o zadruzi „Lastni dom“ v Celju sledeče vrstice: „Lastni dom“ v Celju z načelstvom dr. Kukovca čudno izterjuje svoja posojila. Ali je to začetek konca? Ta posojilnica obrestuje kakor „Glavna“ po 5 odstotkov. — Na to očitjanje molčijo liberalci. Zdi se nam, da se pripravlja za „narodno stranko“ tudi v gospodarskem oziru „začetek konca“.

Železnica Maribor-Wies. Piše se nam: Preteklo nedeljo obdržala je kmetijska filialka št. II v Sv. Jurju ob Pesnici pod predsedstvom načelnika g. R. Repnigg zborovanje. Strokovni učitelj g. Jentsch predaval je jako podučljivo o živinoreji, obdelovanju zemlje in drugih kmetijskih vprašanjah. Namen shoda pa je bil tudi, da se ljudje pomenijo glede sedanjega stanja železniške zadeve Maribor-Wies. Načelnik železniškega odbora, g. deželni poslanec Neger podal je o projektu daljše poročilo in je naglašal, da so vsa predela do zadnjih detajlov že davno dokončana. S posebnim odobravanjem se je sprejelo naznanilo, da se je na zadnji seji državnega železniškega sveta železniški projekt Maribor-Wies razpravljaj in na poročilo člana g. Sutter sprejel v drž. železniški program. Svoječasno naznanilo lista „Marburger Zeitung“, da je projekt odklonjen, je bilo torej napačno. Govornik je naglašal potrebo nadaljnjega vpisovanja glavnih deležev (Stammaktien). Omenil je tudi prvaško obstrukcijo v deželni zboru, ki je vse koristno in potrebno gospodarsko delo v deželi onemogočila. Ljudje so razburjeno postopanje prvaških hujšakcev obsojali. Potem se je sprejela resolucija, v kateri se vlado opozarja, da naj čimprej to železnico uresniči.

Prvaško-klerikalna olika. Poročali smo svoj čas o shodu naše stranke v Hočah in njegovih posledicah. Znani slovensko klerikalni žnidar in voditelj Pungartnik v Hočah pokazal je takrat vso svojo prvaško naravo in oliko. Slekkel je namreč hlače in pokazal raz okna svojega stanovanja oni del svojega katoliškega trupla, katerega potrebuje ponavadi za sedeti. Za to prav prvaško svinjarijo bil je Pungartnik na pet dni zapora z enim postom obsojen. Čestitamo mu prav pristržno in upamo, da bode zdaj izvedel, da s svinjarskimi manirami prav ničesar doseči ne more. Sicer pa je pravi škandal za klerikalno stranko, da svojim pristane boljših manir ne priuči. Politikujoči duhovniki naj bi raje gledali, da se surovost iz ljudstva odpravi!

Prvaški vodja pod ključem. Iz Slovenje-Gradca se nam poroča: Tukajšnji trgovec J. Druškovič bil je vedno eden najzagriženjših prvaških voditeljev. Saj je svak generala „narodne stranke“ Jakoba Vrečko, prodajalca vina brez koncesije in lastnika zakotne kandelije. Druškovič je imel vedno polna usta proti Nemcem in zlasti proti nemškim trgovcem ter obrtnikom. Sam se je delal seveda za največjega

poštenjaka. Koliko je to njegovo prvaško poštenje vredno, se seveda zdaj vidi. Pred par dnevi so namreč Druškoviča v okrožni sodnijski celjski zaprli. Dolžijo ga goljufije potom nagovarjanja h krivemu pričevanju. V Slovenje-Gradcu in okolici vlada splošno zadovoljstvo, kajti Druškoviča hujškarja je bila škandalozna. Čudno se nam zdi, da „narodni“ listi o tej stvari nič ne pišejo!

Obsojen klerikalec. Dne 14. maja vršil se je v Fischerjevi gostilni v Sv. Jurju volilni shod slovenskih klerikalcev. Tega shoda se je tudi napredni posestnik Mihael Doppler udeležil. Seveda ta pametni mož ni hotel za zaupnico klerikalnemu Roškarju glasovati. To pa je črna petoliznika Franca Krampf tako razburilo, da je prišel na Dopplerja kričati in ga psovali z besedami „falot“ in „bik“. No, g. Doppler si tega ni pustil dopasti in je šel klerikalnega rogovileža tožiti. Zdjaj je Krampf seveda milc za opuščanje prosil. Zavezal se je, plačati v kazni 15 kron za nemški „Schulverein“ in podati častno izjavo. Na podlagi tega mu je Doppler odpustil. V prihodnjici pa naj Krampf svoj jezik za zobmi drži.

Plačevanje davkov v III. četrtletju l. 1911. Tekom III. četrtletja l. 1911 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli in plačani naslednjih rokov: I. Zemljiški, hišno razredni in hišno najemniški davek ter 5 odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišnajemninskega davka, in sicer: VII. mesečni obrok dne 31. julija, VIII. mesečni obrok dne 31. avgusta, IX. mesečni obrok dne 30. septembra. II. Občna pridobitna in pridobitna podjetij, ki so zavezana dajati račun: III. četrtletni obrok 1. dne julija. Ako se navedeni davki oziroma pripadale deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj se morajo plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu zakona z dne 15. januarja 1904, dež. zak. št. 17, tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku presega znesek 100 K, zamudne obresti od vsakih 100 K dotične davčne dolžnosti in za vsak zamujeni dan 1-3 h, in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj navedenim rokom, do vsterešja dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne plača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisanega prisilnega postopanja.

Kmetijski pouk pri vojaki c. k. domobranskega pešpolka št. 26 v Mariboru.

Dne 16. novembra 1910 se je bil na Štajerskem začel prikrat kmetijski pouk za vojake v Mariboru. Poučevala sta dva strokovna učitelja mariborske deželne sadjerejske in vinorejske šole, in sicer splošno poljedelstvo gospod. A. Jentsch, ki je vodil obenem pouk in gospod. Oton Brüdners. Tečaja se je udeležilo 20 nemških in 5 slovenskih domobrancev — ki so se oglašili prostovoljno — med njimi 1 narednik (feldvebl) 2 četovodja (cugsfirerja), 3 koprali, 4 poddesetniki (gefartarji) in 15 infanteristov. Pouk je trajal celotno 48 ur; gospod. Jentsch je porabil 40 ur za poljedelsko splošno stroko, kakor tudi za gojitev kmetijskih rastlin in za živinorejo. gospod. Brüdners pa 8 ur za vinorejo, sadjerejo in vrtnarstvo. 40 ur se je porabilo za predavanja v vojašnici, 8 ur za praktična razkazovanja na posestvu vinorejske in sadjarske šole. Po predavanjih se je razvnel čim dalje bolj živahen razgovor. Gospod. polkovnik Kottes in pozneje na njega mestu gospod. podpolkovnik Schönaauer in stotnik Zahlbruckner, ki so nadzorovali pouk, so se udeležili opetovano predavanj in praktičnih razkazovanj z veliko vnemo. Dne 19. maja se je končal pouk; udeleženci so se hvaležno poslovili od svojih učiteljev in se sme z velikim zadovoljstvom trditi, da se je ta prvi poskus te vrste jako dobro obnesel; pri vojaki se je kazalo očividno velika vnema za stvar kot takšno in se je nadati, da bodo imeli od tega res tudi korist.

Obkradel je steklar Ludvik Krajšek v Rašgoni svojega mojstra za 126 K. Denar je zapravil. Fantiča so dali v kletko.

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli tenet dobiti in obdržati, umiva se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“ od Bergmann & Co., Tübingen a. E. Kos za 50 h se dobi v vsaki apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Na treh zvezdah so letni in kramarski sejmi; sejmi, znameniti zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama ** pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 15. julija v Zdolah*, okr. Brežice; Brežicah (svinjski sejem). Dne 17. julija v Dobju*, okr. Kozje; pri Sv. Filipu, okr. Ptuj; na Muti*, okr. Maribor; pri Sv. Anu v Krembergu, okr. Cnupek. Dne 18. julija v Ormožu (svinjski sejem); v Velenju*, okr. Celje; v Radgoni*. Dne 19. julija na Ptuju sejem s konji, govedom in ščetinariji; v Artiču*, okr. Brežice.

Kolo ukradel je Emilu Schara v Karčevini v Mariboru neznanec. Kolo je vredno 300 K. Kolo je ukradel neznanec kolo Franca Pričina v Mariboru.

Sleparil je v Mariboru neki dalmatinski sinjar, zakar so ga dali pod ključ.

Zastrupila se je z morfijem bolniška streljanka Olga Vessiak v Mariboru. Vzrok samomora ni znan.

Pobegnil je dragonec Karl Korošec iz Slov. vojske.

Kravo ukradla je v okolici Slov. Bistrice Kolar. Vredna je krava 400 K. Tatice so zaprli.

Otroškega mlriča so našli v tunelu pri Podgorici. Otrok je bil 6 mesecev star. Ne vè se, ali je bil zgoznil nesreča ali zločin.

Uboj. Ob birmi v Konjicah so se pri sv. Mariji fantje stekli. Pri temu je krčmarjev sin ubil s nožem nekega Gaude sunil. Gaude je bil takoj mrtev.

Obstrelil se je iz neznanih vzrokov železniški aspirant Pollatschek v Pešnici. Težko ranjen je odpeljal v bolnišnico.

Padla je 72 letna Ana Zech v Mariboru in se zlomila.

Najdlo se je v Ptuj dne 10. t. m.: 1 suknja, 1 zavoj žebeljev, 2 ključavnice (najdeni pri g. Makgesch.) Kdor je izgubil, naj se oglasi pri policiji.

Nesreča ali zločin? Pri Rogatcu so našli mrtvo hlapca Martina Azman težko ranjenega ležati. Drugi dan je nesrečno umrl, da bi preje še k zavesti prišel. Preiskava bo odločila, ali se je zgodil zločin ali pa nesreča. Izgubil je krčmar Laufer na poti iz Rotenberga v Maribor denarnico, v kateri je bilo 100 K.

Rudarske nesreče. V Trbovljah je pri delu v rudniku Francu Radič roko zlomilo, Mihi Hribc pa prste na nogi zmučalo.

Zaprli so v Šmarju pri Žetalah nekega lopovskega, ki je v raznih fabrikah transmisij jermena kradel.

Dezertir. V Mariboru je korporal Johan 47. inf. reg. ukradel čez 400 K eraričev denarja in je potem s svojo ljubico pošel v Gradcu pa so ga vjeli in zaprli.

Pozor! Sleparija s „španskim zakladom“ se razširja. Pisma prihajajo na razne ljudi, katerih se z raznimi obljubami skuša ljudem izvesti. Pozor!

Pretep. Fanta Anton in Martin Pirnat v Mariboru sta metala kamenje v hišo kramarja Rajsterja in se bodeta imela vsled tega pod sodnijo zagovarjati.

Ukradel je neznanec posestniku Brezniku v Gornjem gradu okroglo 20 kokoši.

Muzikantova usoda. V Opoki je krčmar se pretepel muzikanta Zupančiča, ker ta ni hotel nekaj plačati. Potem ga je uklenil v veš in pustil ležati. Krčmarja so sodniji napadli.

Obesil se je v Trbovljah rudar Kranjc, ki je iz Polzele. Vzrok samomora ni znan.

Eksekutorja napadel je v Sv. Jurju j. ž. kmet Filip Jug. Vsled tega se bode imel pod sodnijo zagovarjati.

Kandukterja z nožem napadel je Franc v Zato so ga oddali sodniji v Brežicah.

Uboj? Krčmar Stefan Založnik v Oplotnici je preprij svojo ženo tako hudo ob tla vrgel, da je takoj umrla. Da bi ga ne izdala, dal Založnik svoji natakari 100 K. Ali ta je ženo temu govorila. Ko so Založnika aretirali, bil se je usmrtiti. Oddali so ga sodniji. — Založnik so že na prosto dali; preiskava je pokazala, da je žena na srčni kapi umrla in mož ni uboja kriv.

Tat. Hlapec Trebše v Pobrežju pri Mariboru ukradel je svojemu staremu očetu hranilno knjižico za 580 K. Potem je s svojim prijateljem Gabrovic v Celje odpotoval, kjer sta prav dobro živela. Ko sta že 200 K zapravila, so je policaji zasačili in zaprli.

Ukradel je neznanec posestniku Francu Klemenčiču pri sv. Jakobu sl. g. hranilno knjižico za 460 K in 80 K gotovega denarja.

S koso pri delu ranil je Janez Leskošek svojega tovariša Martina Pevec v sv. Štefanu. Peveca so odpeljali v bolnišnico.

Surovež. Kočar Matija Metličar v Prošinu se bode imel pred sodnijo zagovarjati, ker je svojo težko bolano ženo na grozni nečloveški način pretepal in trpinčil.

Detemorika. Dekla Marija Karsner je služila v Savinjski dolini. Pred par dnevi je porodila; otroka je takoj po porodu zadavila. Detemoriko so orožniki aretirali in okrožni sodniji v Celju oddali.

Razstrelba. Pri streljanju z dinamitom pri Suligoju na Dobrni se je zgodila grozna nesreča. Ena „mina“ s 3 kg dinamita se namreč ni sprožila. Čez nekaj časa je mislil predelavec Franc Špiga, da gre že lahko pogledati. Z njim so šli še trije delavci. Ko so prišli okroglo 10 m do „mine“, se je ta nakrat razstrelila in je seveda vse 4 osebe težko ranila. Špigi je glavo zdrobilo in je drugi dan umrl. Tudi Anton Žagar je bil smrtno nevarno na glavi ranjen. Težko ranjeni sta tudi delavci Katarina Pobec in Johana Klešnik. Skrajna previdnost je pri takemu delu pač neobhodno potrebna.

Požar. V Lasnici pri Lembahu je pričelo gospodarsko poslopje Marije Bahernik goreti. Ogenj se je razširil tudi na poslopje Jožefa Bučer. Ker je bil hud veter, je bila vsa vas v veliki nevarnosti. Cela vrsta požarnih bramb je v težkem delu ogenj omajala. Škoda je velika.

Iz Koroškega.

Iz Globasnice se nam poroča: Dne 25. junija obdržalo je tukajšno veteransko društvo v spomin 45. obletnice bitke pri Custozzi patriotično slavlje. Seveda se to prvakom ni dopadlo, ker ni bilo dovoljen „živio Srbija“ vpiti. Naš fajmošter Nuže ni imel ta dan časa ali pa ga ni hotel imeti, da bi bral od društva plačano mašo. Tako je bilo društvo prisiljeno, nekega starega, penzioniranega 86 letnega fajmoštra prositi, da naj mašo celebrira. Ali čujte in strmite, kaj so ti pobožni črnuhi proti tej slavnosti naredili! Organist in cerkveni pevec seveda tudi ni imel časa, da bi pri tej patriotični slavnosti sodeloval. Društvo je moralo drugzega organista in pevca preskrbeti, kajti prvakom tudi cerkev ni dovolj sveta, da bi jim branila divje sovraštvo proti nemštvu. In zdaj čujte: Vkljub temu da je domači organist še na predvečer slavnosti do 10. ure ponoči s svojimi zastarelimi in hripavimi pevci izkušnjo obdržal, niso orglje drugi dan zutraj funkcionirale. Bil je namreč Grafenauerjev namestnik tukaj, ki je baje gotove dele orgelj odstranil in tako so orglje obmolknile. Tako so se prvaki branili, da ne bi slišali cesarske pesmi peti. . . . Bi bilo pač bolje, ako bi se gotovi ljudje bolj za lastne zadeve brigali, orglje v cerkvi pa naj bi pri miru pustili, kajti orglje so lastnina vseh faranov in imajo vsi do njih ednake pravice, ne pa le fajmošter in njegov pokorni organist. Vsled tega pobalinstva morala se je maša tiho brati, kar je na vernike prav čudno vplivalo. Celo stari g. fajmošter rekel je javno: Nisem mislil, da so v Globasnici tako maščevalni ljudje, da bi nam kaj takega storili! Pfui Teufel!

Bistrica v Rožu. (Občinske volitve). V soboto 8. julija so se vršile tukaj volitve za občinski odbor. Čeravno je naš kaplanček v „Šmiru“ grozno pretil, kako da nas bodo Metodi potancali, pri volitvi nobenega nisma vidli. Volitva je imela čisto napredni, nemško prijazni izid. Ker ni bilo nacionalnih rogoviležev, volili smo popolnoma tiho, brez prepira, brez poloma in ednoglasno. Očitno so pripoznali volilci, da so z dosedanjim predstojništvom občine in dosedanjim „mavžingo“, vkljub nekaterim črnjevelov in „Šmiru“, popolnoma zadovoljni. Izvoljeni so bili: III. volilni razred: Dr. Kam. Klimbacher, Mat. Dobeiniger, Fr. Schaunig, Jos. Uggowitz, namestnikom: Fl. Malle, J. Leder-

wasch. — II. razred: J. Kurasch, Lor. Feinig, Pet. Partl, Dom. Kreigher, namest. V. Ibounig, St. Obiltschnig. — I. razred: E. Arnold, J. Feinig, J. Goritschnig, M. Pschernig, namest. J. Isopp, S. Kikl. Čestitam!

St. Janž v Rožu. (Nova bratovščina). Tukaj so sestavili novo telovadno društvo „Orel“, ki obstoji večidel iz fantalinov, kateri so komaj iz šole; nekteri pa še hlače na šolskih klopek trgajo. Te zapeljane sirote hočejo imeti tudi neke maskeradne uniforme, da se bojo boljše obračali. Bolje bi bilo, da se dobro useknejo nego da v „knopfloch“ ubesijo ruske farbe. Če bodo pridno delali in starejšim pomagali se ne bo njim „lustalo“ pri „Bauhu“ turnati. Mislimo tudi, da je voditeljem in zapeljivcem mladine le zato, da bojo tudi dobro mesečino plačevali, uniforme pa potem ne bo in voditelji se bodo na bratovščine stroške v belo Ljubljano vozili in tam dobro veselili. Brez vesti pa je, da se taki mladi fanti za politične pretepeče „izobražujejo“ ter se tako mir v naši deželi kali. Starejši naj otroke modreje pridno k delu pridržujejo, potem bode jim turnarija prišla. Mladost je kmalu zapeljana, čas svojega življenja trpi pod prvaškim jamron.

Ustrelil se je v Beljaku železniški tajnik H. Langer. Vzrok je baje ta, da je izgubil pred kratkem svojo ženo.

Strela. Preteklo nedeljo divjala je v Velikoven in okolici grozna nevihta. Sin posestnika Koraka je peljal madem konja napajati. Strela je udarila vanj. Konj je bil takoj mrtev, mladi fant pa je tudi kmalu nato izdihnil.

Ukradel je slikar Gustav Šobernik v Celovcu kolo in se odpeljal v Beljak. Tam so mu pa policaji preskrbeli prenočišče.

Ponarejeni denar, zlasti 5 kronski kosi, kroži v Beljaku. Pozor!

Huda klopota. V Beljaku je neki neznanec na cesti 60 letni ženi Reichmann podelil tako hudo klopoto, da je revica dalje časa v omedlevici ležala.

Zastrupila se je s fosforjem v Görriachu mizarjeva žena Magdalena Pucher. Čutila se je mati in hotela plod proč spraviti; pri temu pa je našla smrt.

Iz kolesa padel je v Beljaku pek Stabensteiner; pri temu si je nogo zlomil.

Otroci stekli so se v Beljaku. Mali A. Mayr je dobil pri temu težke notranje poškodbe.

Grozna nesreča. Na „Gailtalersee“ je divjala huda nevihta. Strela je udarila v čredo 130 ovc. Živali so bile deloma takoj mrtve, deloma so pa popadale čez skale in se pobile. Le 3 ovce so ostale pri življenju.

Pasji umor. Neznanec je v celovski okolici že 8 psov zastrupil. Društvo za varstvo živali razpisalo je nagrado 100 K za tistega, ki bi storilca naznanil.

Nezgoda. Pri streljanju v kamnolomu Velika dombra pri Celovcu bil je polir Anicato Bosano težko ranjen.

Težka razstrelba. V Kamnolomu Stossler na Vrbskem jezeru se je razstrelila dinamitna patrona. Delavcu Jožefu Rappatz je obe nogi odtrgalo in je nesrečno še isti dan v bolnišnici umrl. Tudi paznik Jos. Jurič je bil od kamenja ranjen.

Po svetu.

Veliki potres na Ogrskem.

Na Ogrskem se je vršil te dni veliki potres, ki je napravil tudi mnogo škode. V Budimpešti sami je ostalo pri strahu. Prestrašeno ljudstvo je sicer takoj po sunku planilo na ceste in v hudem strahu vpilo in molilo. Pretresljivi prizori so se odigrali v blaznici v Leopoldovem mestu. Bolniki so v divjem begu zapuščali spalnice in stoki in jokali v nezavestnem obupu po hodnikih. Med nekaterimi zbesnelimi bolniki in strežaji je prišlo do hudih bojev in morali so posameznikom prisilne srajce obleči. Ednaki hudi prizori so se godili tudi po zaporih in v ječah. Kaznjenci so hoteli s silo iz svojih celic in le komaj so jih premagali ter pomirili. V delavskih okrajih je bilo tudi grozno krkanje, ker je tam na tisoče delavcev, žen in otrok v malih stanovanjih skupaj zbranih. Še huji je bil potres na deželi in najhujše prizadeto je bilo mesto Kečkemet. Tu je potres nad 100 hiš

533